

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9278 af 15/09/1999 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse O-53-99 om briller - medfødt lidelse - hjælpemiddel - sygdomsbetinget dobbeltsyn - prismeglas - prismedioptrier

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 300152-99

Ankestyrelsens principafgørelse O-53-99 om briller - medfødt lidelse - hjælpemiddel - sygdomsbetinget dobbeltsyn - prismeglas - prismedioptrier

Resume:

Sygdomsbetinget dobbeltsyn måtte anses for at omfatte dobbeltsyn som følge af medfødte lidelser. Ved bevilling af hjælp til prismebriller som følge af dobbeltsyn, tog Ankestyrelsen udgangspunkt i, at hjælpemiddelbekendtgørelsen vedrører medicinsk-optisk definerede varige øjenlidelser d.v.s sjældne lidelser, der kræver særlig sagkundskab at korrigere. Der måtte således ses på lidelsens sværhedsgrad og hvilken grad af ekspertise, der var nødvendig for at korrigere for lidelsen. En person med en mindre lammelse af øvre skråmuskel til venstre øje, der havde behov for briller med 1 prismedioptri, var således ikke berettiget til hjælp. *)

Love:

Lov om social bistand - lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996 - § 58, stk. 1

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 112, stk. 1 og § 112, stk. 6

Note:

*) Se også SM O-88- 98

Sagsfremstilling:

Sagen drejede sig om en nu 36-årig kvinde, der havde en medfødt svaghed af den øvre skråmuskel til venstre øje, hvilket havde medført højdeskelen og deraf følgende dobbeltsyn. Hun havde i voksenalderen fået sværere ved at kompensere for dette, og havde derfor siden 20 års alderen anvendt prismebriller. Af erklæring fra behandlende overlæge fremgik, at hun i 1997 havde fået foretaget en operation med svækkelse af den venstre nedre skråmuskel med godt resultat, men der resterede fortsat en lille højdeskelen, og hun havde derfor fortsat behov for prismebriller, især ved læsning.

Den 26. juni 1998 søgte hendes optiker om støtte til prismebriller. Det fremgik af ansøgningen, at der var tale om briller med 1 prismedioptri.

Kommunen gav afslag den 17. august 1998. Kommunen henviste til en (mundtlig) udtalelse fra Statens Øjenklinik, hvorefter der kan gives tilskud, hvis eneste alternative behandlingsmulighed er okklusion (tillukning) af øjet. Dette skønnes ikke at være tilfældet, og ansøgningen faldt derfor uden for kriterierne for støtte.

Ansøger klagede, men kommunen fastholdt afgørelsen, og henviste yderligere til, at der var tale om briller med 1 prismedioptri, hvilket ikke skønnes at være tilstrækkeligt til at modtage hjælp.

Nævnet ændrede kommunens afgørelse og bevilgede hjælp til prismebriller. Nævnet lagde vægt på, at ansøger ifølge en erklæring fra den overlæge, der havde opereret hende, havde anført, at hun havde en varig medicinsk-optisk defineret øjenlidelse med dobbeltsyn uden mulighed for operativ korrektion. Nævnet var opmærksom på det i Socialministeriets vejledning af 5. marts 1998 om støtte til hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. anførte, men fandt, at dette ikke kunne udelukke at bestemmelsen kan tages i anvendelse ved en medfødt lidelse. Nævnet fandt endvidere, at det alene skal ses som et eksempel på,

hvornår der kan bevilges støtte og ikke en begrænsning, når det i vejledningen er anført, at "hjælpemidlet vil ofte være enten en okklusionskontaktlinse eller briller med stærk prisme-virkning".

Kommunen klagede over afgørelsen, og anførte bl.a. at kommunen ønskede Ankestyrelsens stillingtagen til, om der også kunne ydes støtte til en medfødt lidelse, og om det i vejledningen anførte "hjælpemidlet vil ofte være enten en okklusionkontaktlinse eller briller med stærk prisme-virkning" kun skal ses som et eksempel og ikke som en begrænsning, og således også kan give anledning til hjælp til briller med 1 prismedioptri. Kommunen anførte at dette ville føre til en udvidelse af den personkreds, der hidtil havde fået hjælp.

Ankestyrelsen indhentede under sagen behandling en udtalelse fra Statens Øjenklinik. I udtalelsen anførtes det bl.a., at dobbeltsyn optræder når de to øjnes synsakser ikke er rettet mod samme punkt. Graden af dobbeltsyn angives i prismedioptrier. Mindre grader af dobbeltsyn kan ofte korrigeres med prismeglas i lave styrker eller ved flytning (decentrering) af det optiske centrum i almindelige brilleglas. Disse prismeglas kan sidestilles med en almindelig optisk synsfejl. Ved højere grader af dobbeltsyn er den tekniske fremstilling af brilleglasset væsentlig mere krævende og kun få firmaer kan fremstille disse glas, der således er væsentligt dyrere end almindelige brilleglas.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om et medfødt dobbeltsyn kan betegnes som sygdomsbetinget.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøger ikke var berettiget til støtte til de ansøgte prismebriller, efter lov om social bistand § 58, jf. § 16, stk. 1, og bilag 1, punkt. 6, i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 303 af 10. juni 1988, som ændret ved bekendtgørelse nr. 918 af 18. oktober 1996, om ydelse af hjælpemidler efter bistandslovens § 58.

Ankestyrelsen lagde til grund, at begrebet "sygdomsbetinget" i ovennævnte bilag 1, punkt 6, efter en naturlig sproglig og lægelig forståelse også må anses for at omfatte medfødte lidelser.

Begrundelsen for afgørelsen var herefter, at ansøgers øjenlidelse ikke var af en sådan sværhedsgrad, at der kunne ydes støtte efter ovennævnte bekendtgørelse. Ved denne vurdering lagde Ankestyrelsen vægt på, at det ved en samlet læsning af de i bilag 1, nævnte medicinsk-optisk definerede varige øjenlidelser, fremgår at der er tale om sjældne lidelser, hvor det kræver en særlig sagkundskab at korrigere for lidelsen. Dette fandtes også at være i overensstemmelse med forslagene i rapport af juni 1995 fra Socialministeriets arbejdsgruppe vedrørende synshjælpemidler efter bistandsloven, som lå til grund for den ændring af reglerne om støtte til briller/kontaktlinser, der skete ved bekendtgørelse nr. 918 af 18. oktober 1996.

Ankestyrelsen lagde tillige vægt på attest fra behandlende overlæge, hvorefter der var foretaget operation, men at ansøger fortsat havde en lille højdeskelen, der gør prismebriller nødvendige, især ved læsning. Det fremgik af "forslag til hjælpemidler efter bistandslovens § 58" fra samme overlæge, at der var tale om brilleglas med 1 prismedioptri, og det fremgik af ansøgningen, at prisen pr. brilleglas var 1418 kr.

Ankestyrelsen fandt på denne baggrund at der var tale om en forholdsvis beskeden gene, der kunne korrigeres ved hjælp af standardglas, der ikke var væsentligt dyrere end brilleglas der alene skal korrigere for nær- eller langsynethed, som ikke berettiger til støtte efter de ovennævnte regler.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.